

DRŽAVNA AGENCIJA ZA ISTRAGE I ZAŠTITU
FINANSIJSKO-OBAVJEŠTAJNI ODJEL

PRANJE NOVCA I FINANSIRANJE TERORISTIČKIH AKTIVNOSTI
Statistički podaci i otkrivene tipologije u 2020. godini

Juni 2021.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	3
2. PRAVNI OKVIR.....	4
3. ORGANIZACIONA STRUKTURA.....	5
4. STATISTIČKI POKAZATELJI.....	6
4.1. Statistički pokazatelji o prikupljenim podacima.....	6
4.2. Statistički pokazatelji o podacima prikupljenim od nadležnih institucija.....	9
4.3. Statistički pokazatelji o korištenju prikupljenih podataka.....	9
5. MEĐUNARODNA SARADNJA	13
6. OSTALE AKTIVNOSTI.....	15
6.1. IPA 2013 – EU Twinning projekat „Podrška borbi protiv pranja novca“.....	15
6.2. Projekat tehničke nadogradnje AMLS-a.....	16
6.3. Procjena rizika od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u BiH.....	16
6.4. Radna grupa za izradu prijedloga Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti imenovana od strane Vijeća ministara BiH.....	17
6.5. Delegacija Bosne i Hercegovine pri Komitetu eksperata Vijeća Evrope za evaluacije borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma (BiH Moneyval delegacija).....	17
6.6. Konferencija strana ugovornica Varšavske konvencije.....	18
6.7. UNODC/CEPOL projekat podrške finansijskim istragama.....	18
6.8. Učešće u evaluaciji Republike Slovačke.....	18
6.9. Restriktivne mjere.....	18
6.10. Povratne informacije obveznicima po prijavama sumnjivih transakcija za 2019. god..	19
6.11. Odgovor na rizike od PN/FTA povezane sa COVID-19.....	19
6.12. Aktivnosti preduzete s ciljem strateške analize uočenih pojava koje se mogu okarakterisati kao visokorizične sa aspekta pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.....	20
7. TIPOLOGIJE PRANJA NOVCA	21
8. PLANIRANE AKTIVNOSTI FOO-A ZA NAREDNI PERIOD.....	23
9. KORISNI LINKOVI.....	24

1. UVOD

Finansijsko-obavještajni odjel (u daljem tekstu: FOO) Državne agencije za istrage i zaštitu (u daljem tekstu: Agencija) predstavlja centralnu finansijsko-obavještajnu jedinicu Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BiH) koja funkcioniše u skladu sa međunarodnim standardima u oblasti borbe protiv pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

U skladu sa Zakonom o SIPA-i i Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, FOO obavlja poslove koji se odnose na sprečavanje, otkrivanje i istraživanje operacija pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, poslove koji se odnose na promoviranje saradnje između nadležnih organa BiH, Federacije BiH (u daljem tekstu: FBiH), Republike Srpske (u daljem tekstu: RS) i Brčko distrikta BiH (u daljem tekstu: BD BiH) u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, kao i na promoviranje saradnje i razmjene informacija s nadležnim organima drugih država i međunarodnih organizacija zaduženih za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

Prvi Zakon o sprečavanju pranja novca stupio je na snagu 28.12.2004. godine, a 29.06.2005. godine FOO je primljeno u Egmont grupu finansijsko-obavještajnih jedinica¹ (u daljem tekstu: FOJ). Od navedenog perioda dva puta je donijet novi Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i trenutno je na snazi Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, donijet iz 2014. godine („Službeni glasnik BiH“, broj 47/14) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti donijet 2016. godine („Službeni glasnik BiH“, broj 46/16).

Zakonodavni i institucionalni okvir u BiH je takav da sistem sprečavanja, otkrivanja i istraživanja krivičnih djela pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u BiH nije u nadležnosti samo jedne institucije već je riječ o oblasti koja je u nadležnosti institucija na svim nivoima vlasti, uz zakonsko definiranje uloge svih učesnika sistema te njihove obavezne međusobne interakcije i saradnje.

Primarni zadatak FOO-a je da prima, prikuplja, evidentira i analizira informacije, podatke i dokumentaciju, te istražuje i prosljeđuje rezultate analiza i/ili istraga nadležnim tužilaštvima i drugim nadležnim organima kako u BiH tako i u inostranstvu, koji istražuju krivična djela pranja novca i/ili finansiranja terorističkih aktivnosti.

Ukoliko FOO sumnja na pranje novca ili finansiranje terorističkih aktivnosti u vezi sa nekom transakcijom ili osobom, ovlašten je za privremeno obustavljanje te transakcije ili transakcija u trajanju do pet radnih dana kao i za kontinuirano praćenje finansijskog poslovanja klijenta u trajanju do šest mjeseci.

¹ Jedinstveno tijelo 165 finansijsko-obavještajnih jedinica koje pruža platformu za sigurnu razmjenu stručnosti i finansijsko-obavještajnih podataka za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma.

FOO neposredno postupaju po naredbama i zahtjevima tužilaštava, kako u djelokrugu nadležnosti propisanih zakonom, tako i po zakonima o krivičnom postupku.

FOO je nadležno i da drugim organima u BiH i inostranstvu samoinicijativno dostavi odgovarajuće podatke, informacije i dokumentaciju koji se prikupe u skladu s Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, a za koje procijeni da bi mogli biti značajni tim organima pri donošenju odluka iz njihove nadležnosti u vezi sa istraživanjem krivičnih djela pranja novca, predikatnih krivična djela i finansiranja terorističkih aktivnosti.

FOO obavlja poslove koji se odnose na predstavljanje BiH u međunarodnim tijelima za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, kao što je učešće u Delegaciji Bosne i Hercegovine pri Komitetu eksperata Vijeća Evrope za evaluaciju borbe protiv pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti (u daljem tekstu: Moneyval), kao i Delegaciji Bosne i Hercegovine pri Konferenciji strana ugovornica Konvencije Vijeća Evrope o pranju, traženju, zapljeni i oduzimanju prihoda stečenih kriminalom i o finansiranju terorizma – Varšavska konvencija.

Pored navedenog, FOO aktivno učestvuje u aktivnostima unapređenja borbe protiv pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, kroz učešće u projektima, obukama obveznika Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i obukama službenika nadležnih organa u BiH.

Podaci, informacije i dokumentacija prikupljeni po Zakonu o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti obavještajnog su karaktera i koriste se u svrhu sprečavanja i otkrivanja pranja novca, predikatnih krivičnih djela i finansiranja terorističkih aktivnosti.

2. PRAVNI OKVIR

Poslovi i zadaci iz nadležnosti FOO-a propisani su sljedećim zakonskim i podzakonskim propisima:

- Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik BiH“, broj 47/14);
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik BiH“, broj 46/16);
- Zakon o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu („Službeni glasnik BiH“, br. 27/04, 63/04, 35/05, 49/09 i 40/12);
- Pravilnik o provođenju Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik BiH“, broj 41/15);
- Uputstvo o načinu popune obrazaca i elektronskog unosa podataka za prijavu novčanih transakcija od strane obveznika („Službeni glasnik BiH“, broj 41/15);
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Državne agencije za istrage i zaštitu, broj 16-09-02-721-13/13 od 06.10.2014. godine.

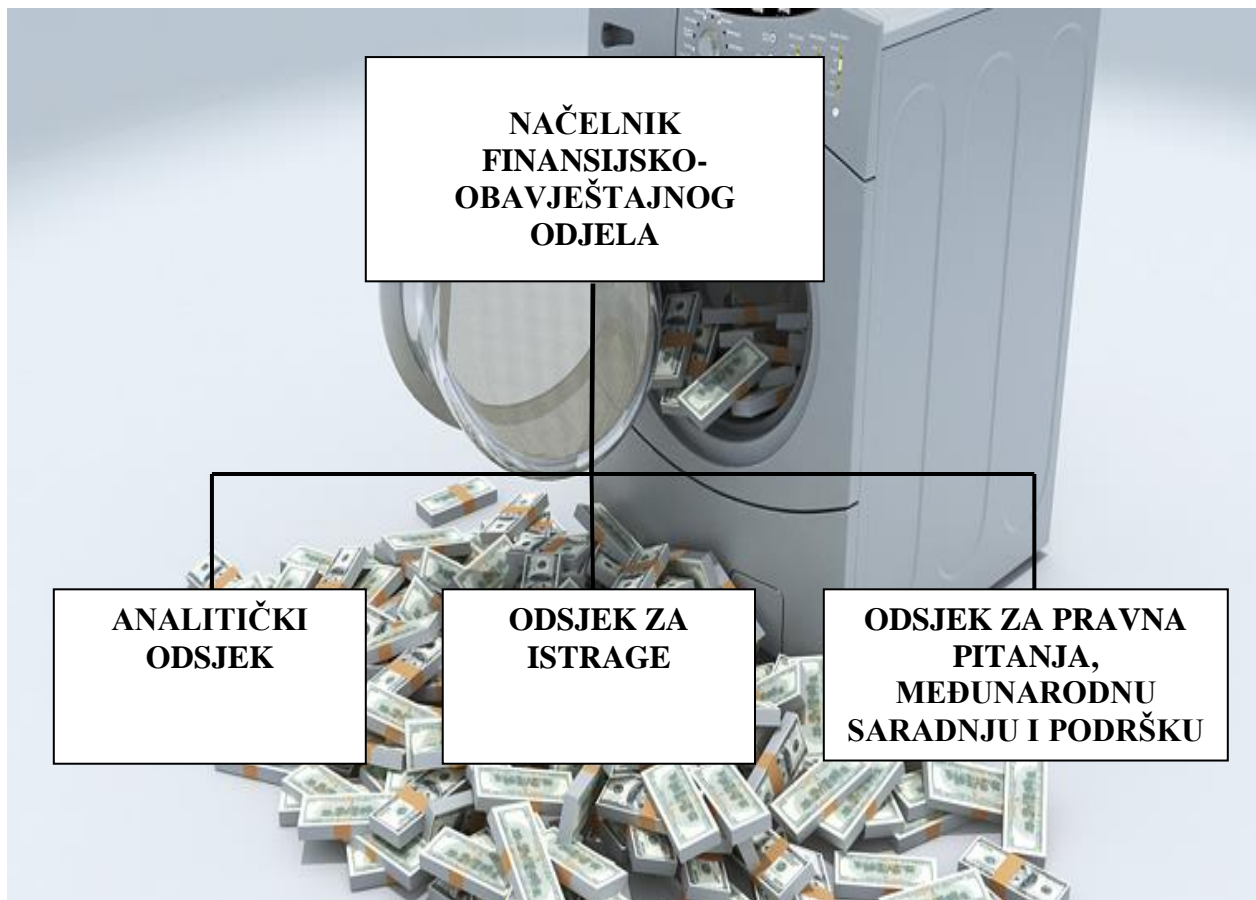
3. ORGANIZACIONA STRUKTURA

FOO je osnovna organizaciona jedinica Agencije sačinjena od tri odsjeka:

1. Analitički odsjek;
2. Odsjek za istrage;
3. Odsjek za pravna pitanja, međunarodnu saradnju i podršku.

Poslove i zadatke iz djelokruga rada FOO-a, prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Državne agencije za istrage i zaštitu, obavljaju policijski službenici, državni službenici i zaposlenici.

Organizaciona šema FOO-a

4. STATISTIČKI POKAZATELJI

Primarni zadatak FOO-a, u skladu sa Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, koji se ogleda u primanju, prikupljanju, evidentiranju i analiziranju informacija, podataka i dokumentacije te istraživanju i prosljeđivanju rezultata analiza i/ili istraga nadležnim tužilaštvima i drugim nadležnim organima koji istražuju krivična djela pranja novca i/ili finansiranja terorističkih aktivnosti u BiH i u inostranstvu, realizira se kroz obavezno dostavljanje podataka o različitim vidovima transakcija od strane niza institucija.

4.1. Statistički pokazatelji o prikupljenim podacima

Komercijalne institucije koje posluju u finansijskom i nefinansijskom sektoru su, na osnovu Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, obavezane provoditi mjere za otkrivanje i sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti. U okviru tih mjera propisana im je obaveza da FOO-u dostavljaju izvještaje o:

- sumnjivim transakcijama ili osobama;²
- gotovinskim transakcijama čija vrijednost iznosi ili prelazi iznos od 30.000,00 KM;
- povezanim gotovinskim transakcijama čija ukupna vrijednost iznosi ili prelazi iznos od 30.000,00 KM.

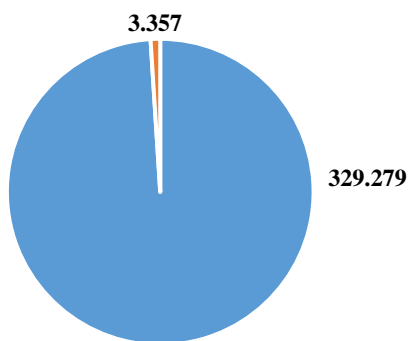
Najveći broj navedenih izvještaja obveznici dostavljaju elektronski, odnosno putem aplikativnog softvera za prijavu transakcija (u daljem tekstu: AMLS).

Tokom 2020. godine zaprimljeno je:

- 812 obavještenja o sumnjivim transakcijama čija ukupna vrijednost iznosi 68.392.924,59 KM, od čega su banke dostavile 476 obavještenja čija ukupna vrijednost iznosi 63.668.029,69 KM a ostali obveznici 336 obavještenja čija ukupna vrijednost iznosi 4.724.894,90 KM;
- 332.636 obavještenja o gotovinskim i povezanim gotovinskim transakcijama čija ukupna vrijednost iznosi 19.216.949.436,24 KM, od čega su banke dostavile 329.279 obavještenja čija ukupna vrijednost iznosi 18.377.563.689,18 KM a ostali obveznici 3.357 obavještenja čija ukupna vrijednost iznosi 839.385.747,06 KM.

² Sumnjiva transakcija je svaka transakcija za koju obveznik ili nadležni organ procijeni da u vezi s transakcijom ili osobom koja obavlja transakciju postoje opravdani razlozi za sumnju ili sumnja na počinjenje krivičnog djela pranja novca ili finansiranja terorističkih aktivnosti, odnosno da transakcija uključuje sredstva koja su proizašla iz nezakonitih aktivnosti.

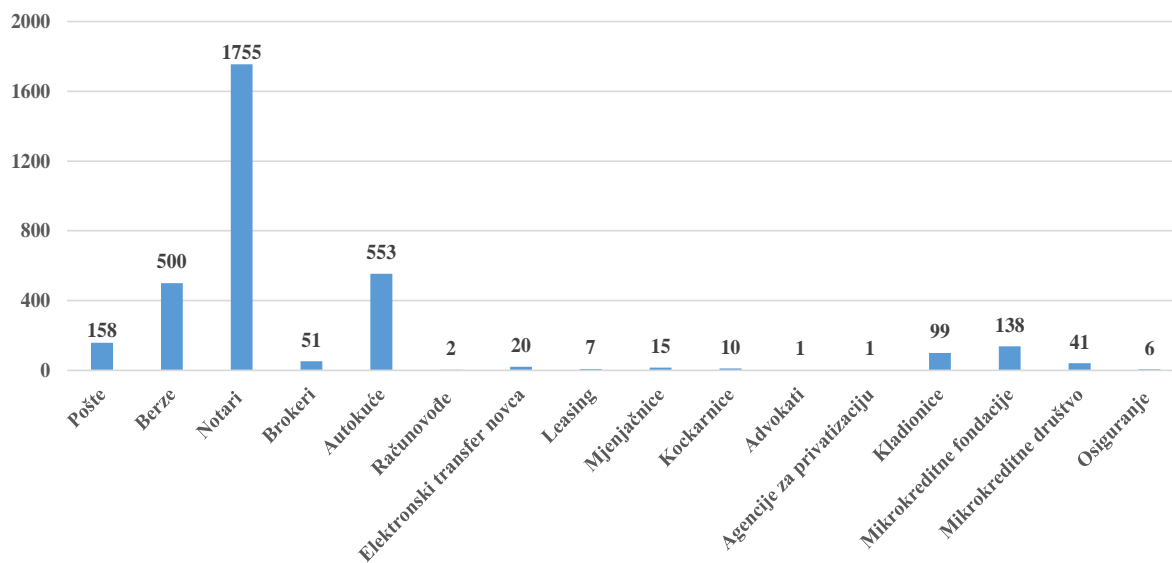
Prikaz transakcija prijavljenih od strane obveznika u 2020. godini

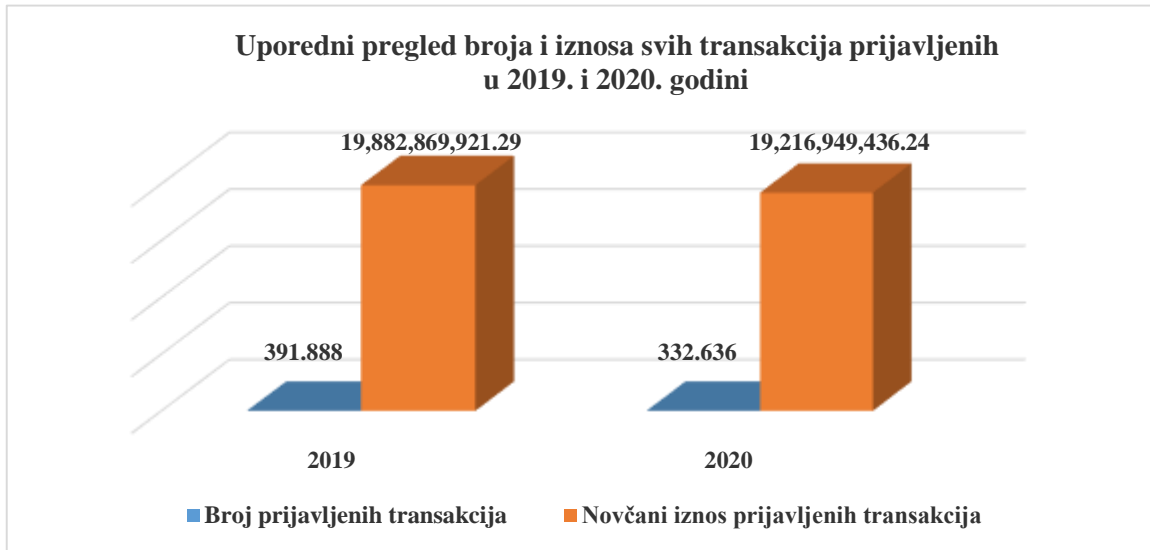
■ Banke 329.279 ■ Ostali obveznici 3.357

Kao što pokazuje grafikon, u 2019. godini, kao i u ranijem periodu, banke³ su imale najznačajnije učešće u prijavljivanju transakcija zbog dominantne uloge banaka u sektoru finansijskih usluga u BiH. Od ostalih obveznika najznačajnije učešće u prijavljivanju transakcija su imali notari i auto kuće, što možemo vidjeti u narednom grafičkom prikazu.

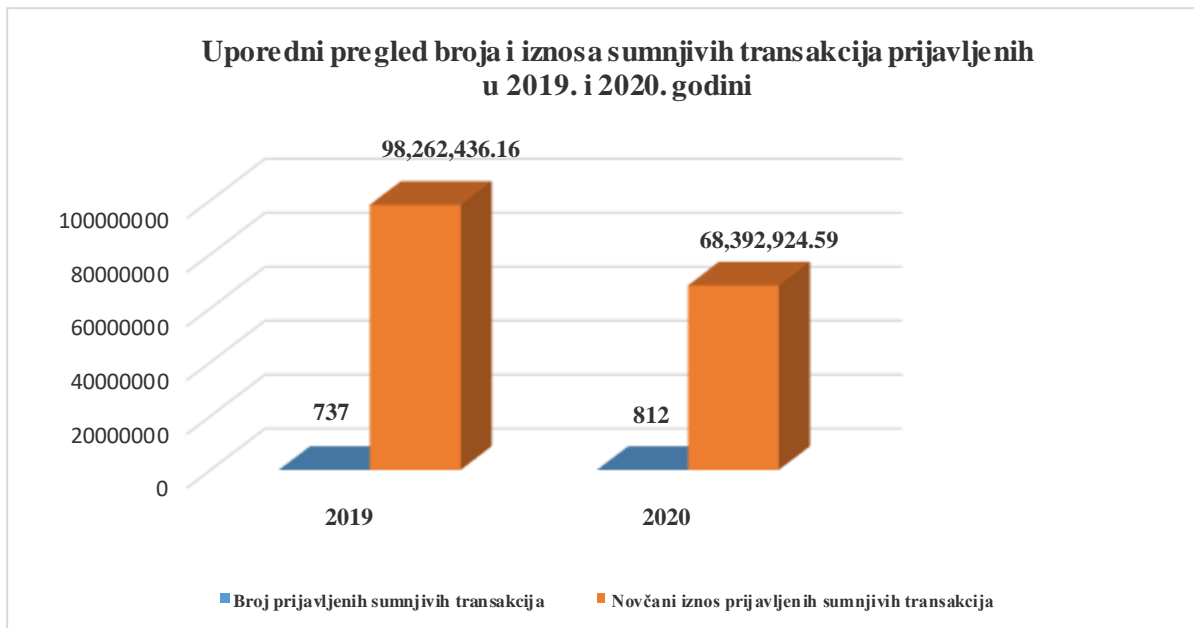
Transakcije prijavljene od ostalih obveznika u 2020. godini

³ U Bosni i Hercegovini su u 2020. godini poslovale ukupno 24 banke.

Prethodni grafikon pokazuje pad ukupnog broja i pad ukupne vrijednosti prijavljenih transakcija svih kategorija u odnosu na 2019. godinu, tako da je ukupan broj svih prijavljenih transakcija sa 391.888 prijavljenih u 2019. godini smanjen na 332.636 transakcija u 2020. godini, a ukupna vrijednost svih prijavljenih transakcija sa 19.882.869.921,29 KM iz 2019. godine smanjena je na 19.216.949.436,24 KM u 2020. godini.

Prethodni grafikon pokazuje rast ukupnog broja prijavljenih sumnjivih transakcija sa 737 prijavljenih u 2019. godini na 812 transakcija u 2020. godini a pad ukupne vrijednosti prijavljenih sumnjivih transakcija sa 98.262.436,16 KM u 2019. godini na 68.392.924,59 KM u 2020. godini.

4.2. Statistički pokazatelji o podacima prikupljenim od nadležnih institucija

Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti uspostavljena je obaveza provođenja mjera za otkrivanje i sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u BiH i za određene institucije što se ogleda u dostavljanju podataka iz njihovog djelokruga rada FOO-u.

Uloga Uprave za indirektno oporezivanje BiH (u daljem tekstu: UIO BiH) ogleda se u otkrivanju i evidentiranju prenosu gotovog novca, čekova, vrijednosnih papira na donosioca, plemenitih metala i dragog kamenja u vrijednosti od 20.000 KM ili više preko državne granice, u skladu sa kojom je UINO BiH tokom 2020. godine FOO-u dostavila podatke o ukupno 371 evidentiranom slučaju prenosa novca preko državne granice čija ukupna vrijednost iznosi 1.890.711.304,27 KM, koji su se najvećim dijelom odnosili na iznošenje gotovog novca iz BiH od strane komercijalnih banaka.

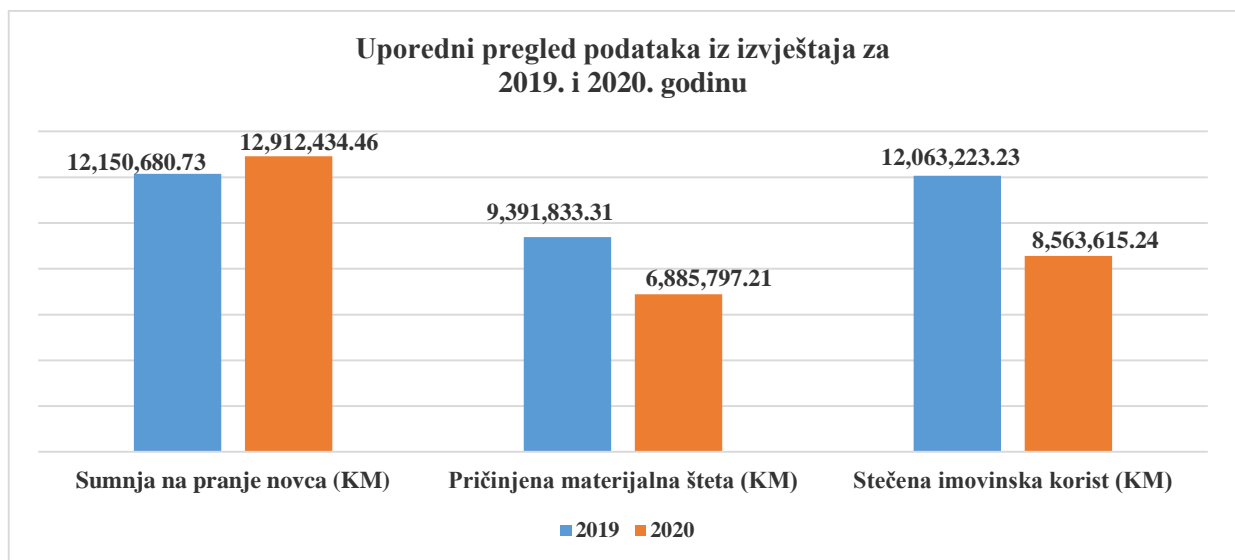
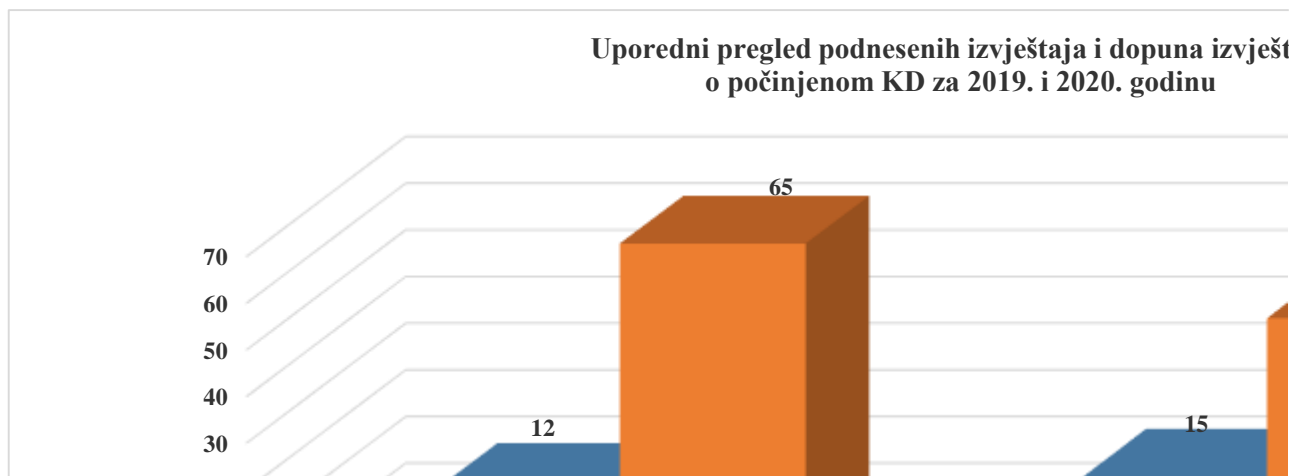
Za isti period su entitetska tijela nadležna za registriranje prometa vrijednosnim papirima/hartijama od vrijednosti (Registar vrijednosnih papira Federacije BiH i Centralni registar hartija od vrijednosti Republike Srpske) dostavila podatke o ukupno 209 realiziranih transakcija prometa dionicama /akcijama čija ukupna vrijednost iznosi 86.858.788,30 KM.

4.3. Statistički pokazatelji o korištenju prikupljenih podataka

Podaci prikupljeni od obveznika koriste se za sprečavanje, otkrivanje i istraživanje krivičnih djela pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti kroz preduzimanje mjera i radnji po Zakonu o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i po zakonima o krivičnim postupcima u BiH.

U kontekstu navedenog, FOO je 2020. godine tužilaštvima dostavio 15 izvještaja (deset izvještaja i pet dopuna izvještaja) kojim je za 49 osoba (39 fizičkih i deset pravnih osoba) dokumentirano postojanje osnova sumnje da su počinili krivično djelo pranja novca i više predikatnih krivičnih djela, dok je u 2019. godini nadležnim tužilaštvima dostavljeno ukupno 12 izvještaja za 65 osoba (55 fizičkih, pet pravnih i 5 NN osoba).

Navedenim izvještajima o postojanju osnova sumnje o počinjenim krivičnim djelima i izvršiocima 2020. godine prijavljeno je postojanje osnova sumnje na počinjenje krivičnog djela pranja novca u iznosu od oko 12.912.434,46 KM, pričinjena materijalna šteta od prijavljenih predikatnih krivičnih djela u iznosu od oko 6.885.797,21 KM te stečena imovinska korist u ukupnom iznosu oko 8.563.615,24 KM, dok je tokom 2019. godine prijavljeno postojanje osnova sumnje na počinjenje krivičnog djela pranja novca u iznosu od 12.150.680,73 KM, pričinjena materijalna šteta od prijavljenih predikatnih krivičnih djela ukupno je iznosila 9.391.833,31 KM te stečena imovinska korist u ukupnom iznosu 12.063.223,23 KM.

Tokom 2020. godine FOO je preduzimalo i druge mjere i radnje iz svoje nadležnosti, u okviru kojih je:

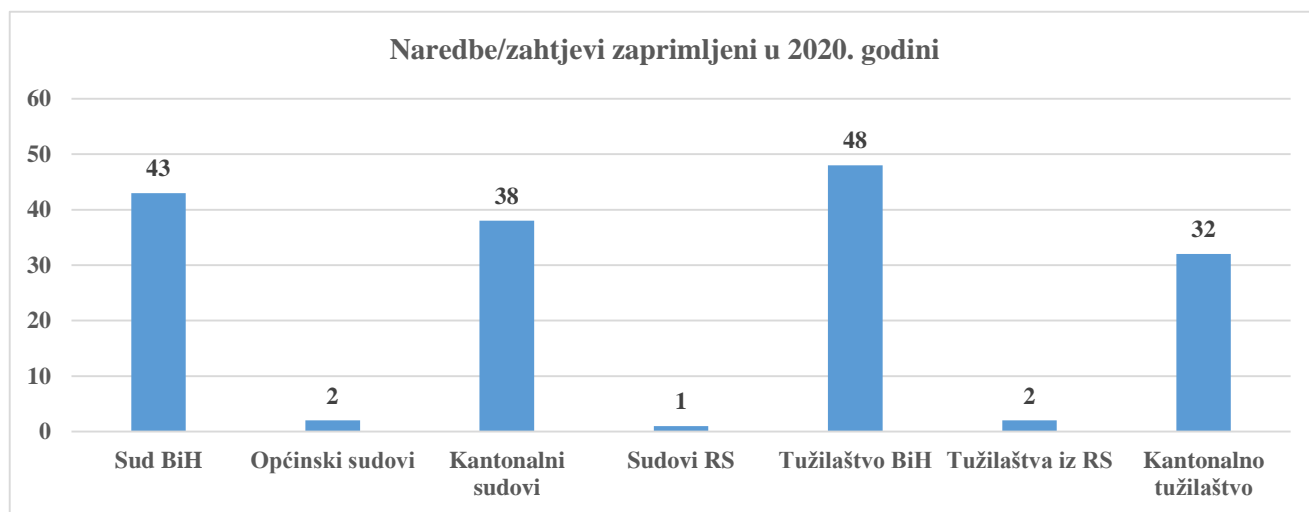
- zbog sumnje na pranje novca izdato 13 naloga bankama za privremenu obustavu transakcija sa ukupnim iznosom blokiranih sredstava od 19.577.245,45 KM, na računima sedam pravnih osoba i 23 fizičke osobe;
- zbog sumnje na pranje novca izdato pet naloga bankama za kontinuirano praćenje finansijskog poslovanja dvije pravne osobe i dvije fizičke osobe;
- sa drugim policijskim i poreskim organima svih nivoa u Bosni i Hercegovini ostvarena saradnja u vidu dostavljanja 532 informacije/odgovora, sa podacima prikupljenim u skladu sa Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

Prema povratnim informacijama primljenim u izvještajnom periodu, policijski i poreski organi su na osnovu informacija FOO-a preduzeli sljedeće mjere i radnje iz svoje nadležnosti:

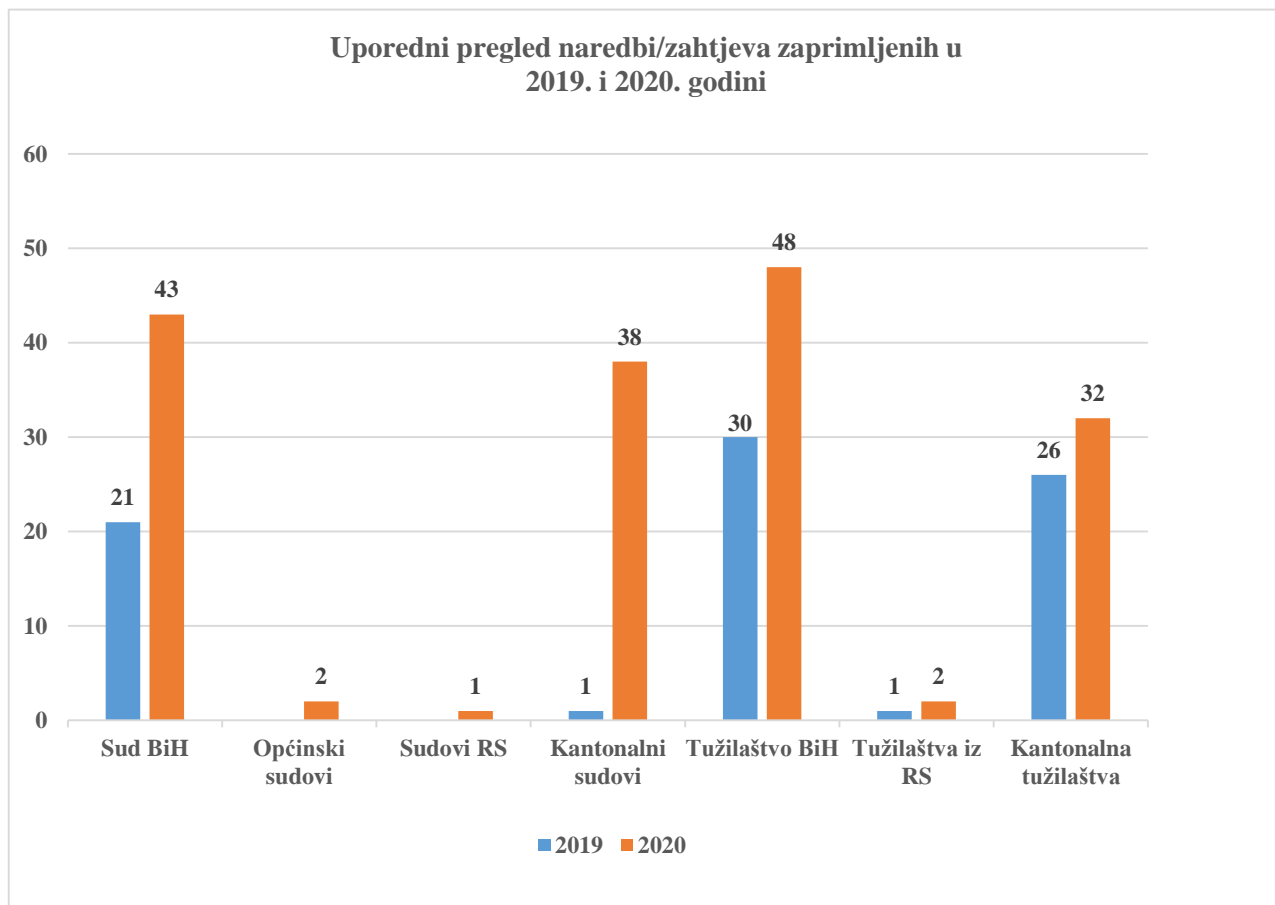
- u 100 predmeta službenici nadležnih poreskih uprava utvrdili su dodatne poreske obaveze u ukupnom iznosu od 4.617.759,81 KM;
- nadležnim tužilaštvima podnijeli ukupno 17 izvještaja o počinjenim krivičnim djelima i izvršiocima;
- zbog utvrđenih nepravilnosti izdali ukupno 21 prekršajni nalog;
- o utvrđenim nepravilnostima u dva predmeta upoznali nadležna tužilaštva.

Tokom 2020. godine FOO je realizirao i istražne aktivnosti u vidu postupanja po ukupno 180 naredbi/zahtjeva nadležnih tužilaštava i sudova u BiH, od čega je postupanje po 14 naredbi/zahtjeva započeto tokom 2019. godine i nastavljeno u 2020. godini, dok je 166 naredbi/zahtjeva zaprimljeno u 2020. godini.

Pregled primljenih naredbi/zahtjeva za postupanje u 2020. godini od tužilaštava i sudova prikazan je u narednom grafičkom prikazu.

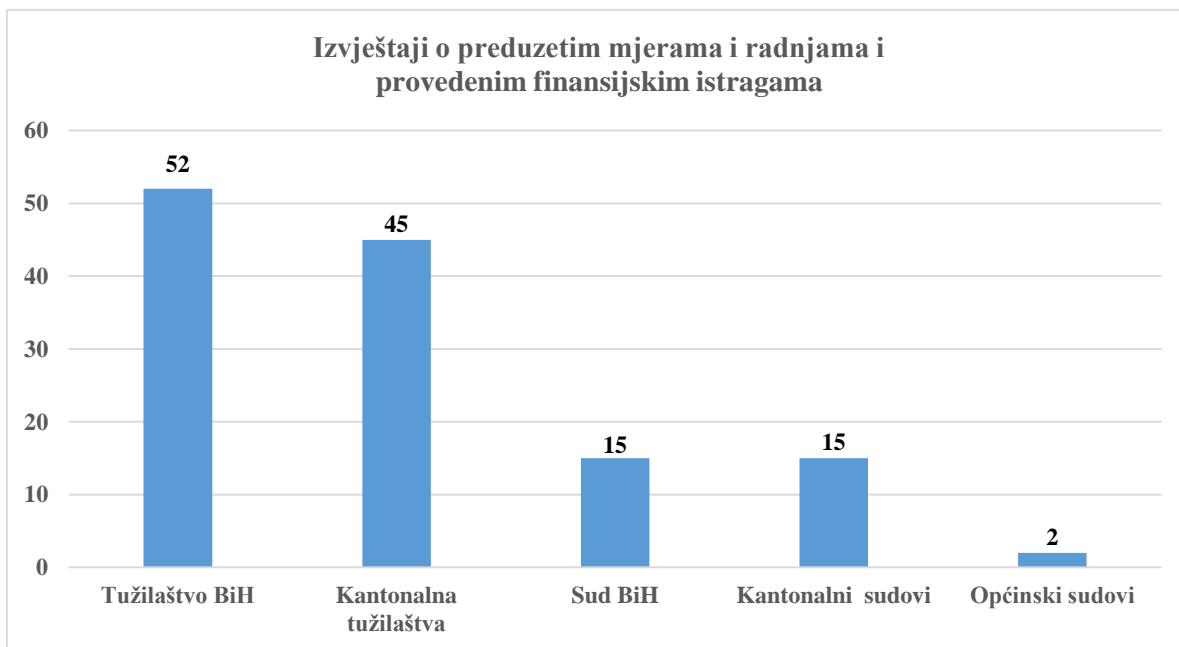
Napomena: Naredbe i zahtjevi sudova i tužilaštava iz Republike Srpske realizirani su posredstvom Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske.

Postupajući po naredbama sudova i zahtjevima tužilaštava u BiH, FOO je tokom 2020. godine realizirao sljedeće aktivnosti:

- 88 pretresa osoba, stana, prostorija i pokretnih stvari;
- privremeno oduzeto 7326 predmeta;
- provedene četiri operativne akcije u kojima je deset osoba lišeno slobode;
- 36 osoba je ispitano u svojstvu osumnjičenih, dok su 174 osobe saslušane u svojstvu svjedoka.

Tokom realizacije navedenih naredbi i zahtjeva sačinjeno je ukupno 129 izvještaja o preduzetim mjerama i radnjama i provedenim finansijskim istragama, koji su dostavljeni nadležnim tužilaštvima i sudovima u BiH, što je prikazano u narednom grafikonu.

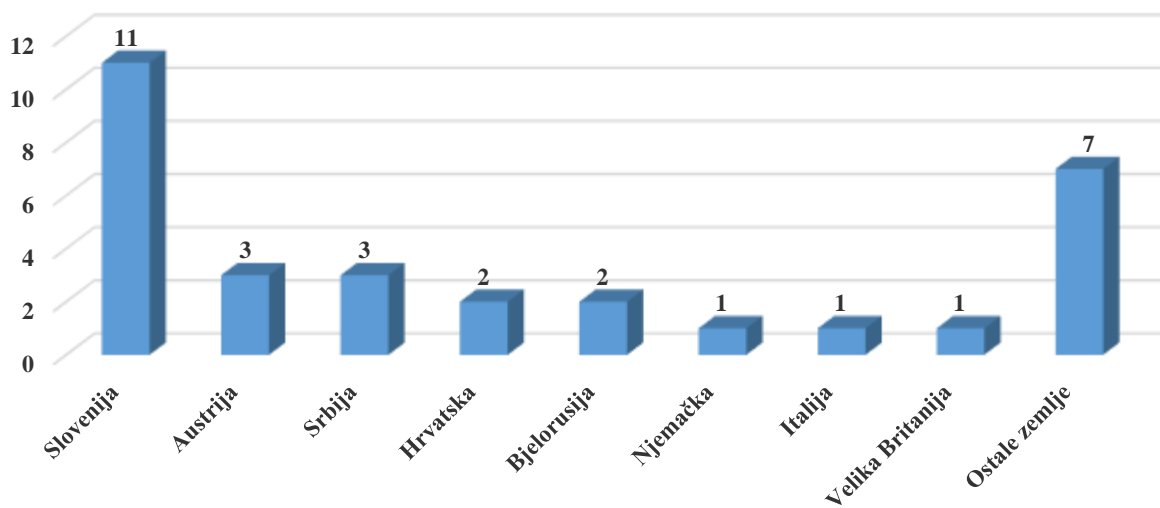
5. MEĐUNARODNA SARADNJA

Kao centralna finansijsko-obavještajna jedinica u BiH, FOO kontinuirano ostvaruje međunarodnu saradnju sa stranim FOJ i međunarodnim organizacijama koje djeluju u oblasti borbe protiv pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti. Međunarodna saradnja realizira se u vezi sa konkretnim istražnim aktivnostima kao i u vezi sa ispunjavanjem međunarodnih obaveza BiH u oblasti borbe protiv pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

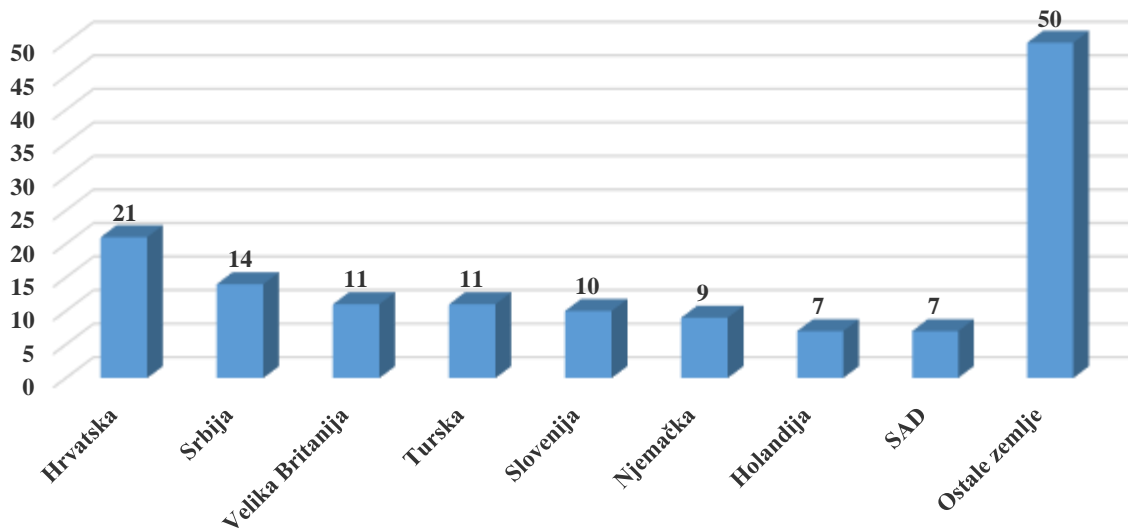
Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti propisano je da FOO može sa nadležnim organima u inostranstvu razmjenjivati odgovarajuće podatke, informacije i dokumentaciju koji se prikupe u skladu s Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, što se realizira u okviru EGMONT grupe.

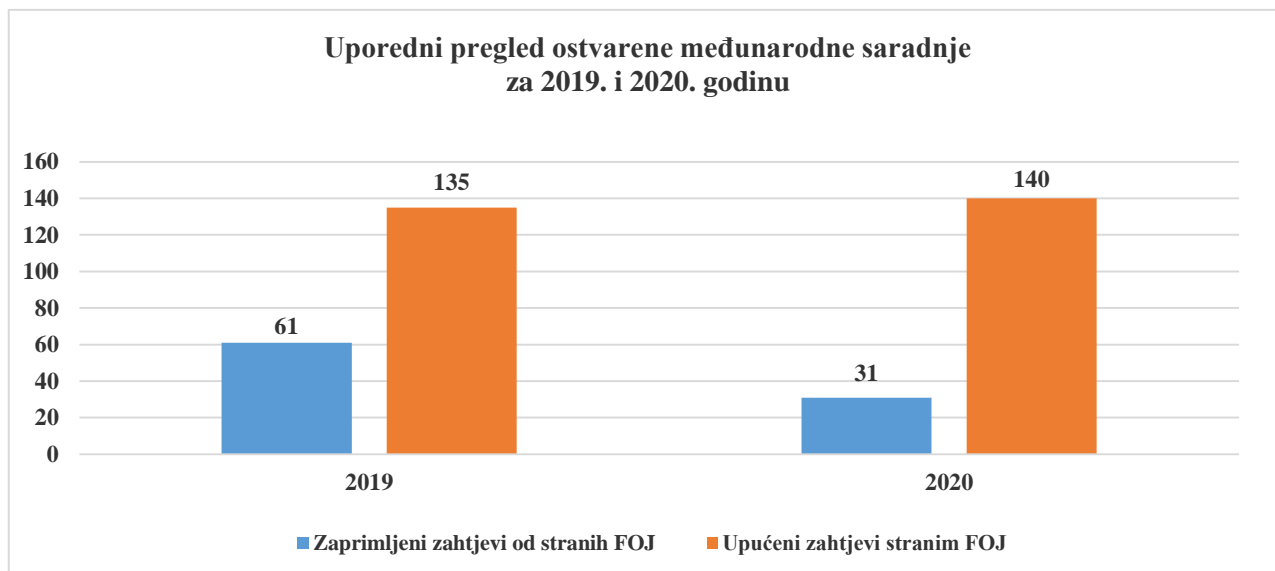
U tom kontekstu, FOO je tokom 2020. godine 282 puta kontaktirao FOJ u inostranstvu od čega se 140 zahtjeva i dopuna zahtjeva odnosilo na saradnju po konkretnim predmetima rada. U 654 slučaja FOO su kontaktirale različite FOJ, od čega se 31 zahtjev i dopuna zahtjeva stranih FOJ odnosilo na konkretne predmete rada. Ostala međunarodna korespondencija odnosila se na ispunjavanje drugih međunarodnih obaveza FOO-a i na međusobno informiranje koje nije povezano sa navedenim obavezama.

Pregled zahtjeva zaprimljenih od stranih FOJ u 2020. godinu

Pregled zahtjeva upućenih stranim FOJ u 2020. godini

Gore navedeni grafički prikaz pokazuje pad broja zaprimljenih zahtjeva od stranih FOJ sa 61 zahtjeva zaprimljenog u 2019. godini na 31 zahtjev zaprimljen od stranih FOJ u 2020. godini, kao i povećanje broja zahtjeva upućenih stranim FOJ od strane FOO sa 135 zahtjeva upućenih u 2019. godini na ukupno 140 zahtjeva upućenih stranim FOJ u 2020. godini.

6. OSTALE AKTIVNOSTI

Kao centralna finansijsko-obavještajna jedinica BiH, FOO je u kontinuitetu aktivno uključen u realizaciju projekata i aktivnosti od značaja za unapređenje kapaciteta i sposobnosti svih tijela u BiH koja su nadležna za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti. U nastavku su izdvojene aktivnosti na najznačajnijim projektima.

6.1. IPA 2013 – EU Twinning projekat „Podrška borbi protiv pranja novca“

U januaru 2020. godine održan je 10. sastanak Upravnog odbora i Završna konferencija IPA 2013 – EU Twinning projekta „Podrška borbi protiv pranja novca“. Realizacija projekta započeta je u aprilu 2017. godine, a trajala je 34 mjeseca (do kraja januara 2020. godine). Cilj projekta bio je osnaživanje nadležnih tijela u BiH u borbi protiv pranja novca, finansiranja terorizma i finansijskog kriminala do nivoa potrebnog za pristupanje EU. U realizaciju navedenog projekta sa EU ekspertima bilo je uključeno deset službenika FOO-a, kroz učešće u Upravnom odboru, u vidu uloge domaćeg partnera rezidentnog twinning savjetnika, vođa grupa za realizaciju aktivnosti iz projekta po pojedinim komponentama, te aktivnim učešćem u aktivnostima podizanja svijesti i obukama. U okviru deset komponenti održane su 222 misije u kojima je 78 eksperata EU (75 iz Republike Austrije i Republike Slovenije te jedan iz SR Njemačke i dva iz

Republike Hrvatske) u saradnji sa službenicima FOO održalo više obuka za pripadnike različitih institucija i agencija, koje su realizirane u BiH i inostranstvu, obuka obveznika (banke, notari i advokati), radionica na kojima su definirani indikatori za prepoznavanje sumnjivih transakcija, materijali u vezi sa podizanjem svijesti o opasnosti od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i drugi materijali i druge aktivnosti koje su imale cilj unapređenje postupanja u BiH u ovoj oblasti. U realizaciji navedenih aktivnosti tokom trajanja projekta učestvovalo je ukupno 2646 službenika iz javnog i privatnog sektora u BiH.

Na 10. sastanku Upravnog odbora usvojeni su Finalni izvještaj o realizaciji projekta i Plan održivosti. Plan održivosti sadrži pregled aktivnosti koje bi trebali preduzeti organi u BiH po završetku projekta. Plan održivosti je usaglašen od strane organa zastupljenih u Projektu i predstavlja određenu obavezu BiH prema Evropskoj uniji. Predstavnici EU su istakli da je Plan koristan iz razloga što se na taj način stvara pretpostavka za korištenje fondova iz Taiex-a, kao i drugih fondova EU, odnosno da je olakšano konkurisanje za sredstva kod drugih međunarodnih organizacija.

6.2. Projekat tehničke nadogradnje AMLS-a

U decembru 2019. godine pušten je u rad nadograđeni softver za sprečavanje pranja novca (AMLS), čime je stvoren preduslov povezivanja FOO-a sa svim obveznicima iz Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, omogućena je dvosmjerna komunikacija sa obveznicima, stvoreni su preduslovi za povezivanje i automatsku pretragu različitih baza podataka, unapređena analitička obrada i vizuelizacija podataka i slično. Nakon stvaranja tehničkih uslova, započete su aktivnosti uvođenja novih obveznika u AMLS. FOO je u 2020. godini za 80 obveznika iz člana 4. Zakona (kladionice, mikrokreditne fondacije, društva, pošte, notari) omogućio pristup eksternom AMLS-u za vršenje elektronskog prijavljivanje transakcija. Nastavljene su aktivnosti na stvaranju pravnih i tehničkih pretpostavki za povezivanje sa različitim evidencijama i bazama podataka.

6.3. Procjena rizika od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u BiH

U vezi sa aktivnostima predviđenim Izvještajem o procjeni rizika od pranja novca i finansiranja terorizma i Akcionim planom za otklanjanje nedostataka, koje su u avgustu 2018. godine usvojili Vijeće ministara BiH i vlade entiteta, FOO je preduzimao aktivnosti koje se odnose na djelokrug rada FOO-a i Agencije kroz redovne aktivnosti iz djelokruga rada, te učešće u Radnoj grupi za izradu nacrta novog Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, prepoznavanju rizika, vršeno je prikupljanje i provjera informacija, podataka i dokumentacije i informiranje zakonodavnih i izvršnih organa o neophodnosti izmjena zakona i podzakonskih akata, odnosno adekvatne implementacije važećih, s ciljem smanjenja ranjivosti, odnosno rizika. Također, u vezi sa COVID-19 preduzete su obimne aktivnosti o informiranju obveznika, nadzornih organa i organa za provođenje zakona o uočenim rizicima. U izvještajnom periodu

službenici FOO-a su učestvovali u pripremi izvještaja o realizaciji Akcionog plana iz 2018. godine, te u pripremi aktivnosti podizanja svijesti kod obveznika Zakona o rizicima planiranim za 2021. godinu, odnosno u pripremanjima za novu izradu procjene rizika u toku 2021. godine. Službenici su učestvovali u više online sastanaka Radne grupe. Ministarstvu sigurnosti BiH dostavljeni su pisani prijedlozi za otklanjanje novouočenih i očekivanih rizika sa posebnim akcentom na potrebu formalnog unapređenja domaće saradnje i koordinacije.

6.4. Radna grupa za izradu prijedloga Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti imenovana od strane Vijeća ministara BiH

Cilj donošenja novog Zakona je usklađivanje sa FATF preporukama iz 2012. godine, 4. i 5. EU direktivom o sprečavanju korištenja finansijskog sistema u svrhu pranja novca ili finansiranja terorizma, otklanjanje nedostataka konstatiranih u Procjeni rizika od pranja novca i finansiranja terorizma u BiH. Za predsjedavajućeg radne grupe imenovan je službenik FOO-a. U toku 2020. godine Radna grupa je okončala postupanje dostavljanjem Izvještaja Ministarstvu sigurnosti BiH te je naknadno postupano i po Zaključku Vijeća ministara BiH u skladu sa kojim je Ministarstvu sigurnosti BiH dostavljena Informacija o rezultatima postupanja.

6.5. Delegacija Bosne i Hercegovine pri Komitetu eksperata Vijeća Evrope za evaluaciju borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma (Moneyval delegacija BiH)

BiH je članica posebnog Komiteta stručnjaka Vijeća Evrope zaduženog za praćenje provođenja mjera za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti – Moneyval, koji funkcioniše po principu uzajamnih procjena država članica prema metodologiji i standardima međunarodnog tijela koje postavlja standarde za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma – FATF. S obzirom na Zakonom predviđenu ulogu u BiH, kao i druge finansijsko-obavještajne jedinice, FOO ima ključnu ulogu u radu Moneyval delegacije BiH čiji je zadatak predstavljanje i ostvarivanje saradnje BiH sa Moneyval komitetom Vijeća Evrope, a u skladu sa Odlukom Vijeća ministara BiH, jedna službenica FOO-a u toku 2020. godine imala je ulogu člana Moneyval delegacije BiH. U toku 2020. godine FOO je učestvovao u redovnim aktivnostima delegacije u vidu pripreme Izvještaja o napretku Bosne i Hercegovinu u 4. krugu evaluacije, koji je usvojen u julu 2020. godine, te u popuni više upitnika i osvježavanju podataka koje je zahtijevao Moneyval i FATF-a. U maju 2020. godine Vijeće ministara BiH je usvojilo Izvještaj Delegacije iz 2019. godine sa zaključcima koji se odnose na dodatno usklađivanje propisa i postupanja u BiH sa FATF preporukama, kao i zaključak o osiguranju finansiranja troškova povezanih sa predstojećim Petim krugom Moneyval evaluacije za BiH, kao i drugim aktivnostima Delegacije.

6.6. Konferencija strana ugovornica Varšavske konvencije

Varšavska konvencija Vijeća Evrope podrazumijeva obavezu svih zemalja potpisnica, među kojima je i BiH, da u svojim sistemima primjene konkretna zakonodavna i institucionalna rješenja koja će doprinijeti efikasnoj borbi protiv pranja novca, traženju, zapljeni i oduzimanju prihoda stečenih kriminalom ili su u vezi sa finansiranjem terorizma. Jedan službenik FOO ima ulogu člana delegacije BiH pri Konferenciji strana ugovornica Varšavske konvencije. Tokom 2020. godine predstavnik FOO-a, kao član Delegacije BiH, prisustvovao je online sastanku 12. Plenarne konferencije zemalja potpisnica konvencije Vijeća Evrope o pranju, traženju, oduzimanju i konfiskaciji nezakonito stečene imovinske koristi i o finansiranju terorizma CETS198.

6.7. UNODC/CEPOL projekat podrške finansijskim istragama

Projekat je bio usmjeren na izgradnju kapaciteta za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u zemljama Zapadnog Balkana. U ovom projektu jedna službenica FOO-a je u periodu od 01.01.2018. godine do 01.03.2020. godine imala ulogu kontakt tačke za BiH i učestvovala je u pripremi programa obuke za finansijske istrage, te je 2020. godine učestvovala u svojstvu predavača na dvije obuke. Učestvovala je i u izradi nastavnog plana i programa obuke „Finansijske istrage“, koji je usvojila kao nastavni plan i program za specijalističku obuku Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova.

6.8. Učešće u evaluaciji Republike Slovačke

Na poziv Moneyval komiteta jedan službenik FOO-a, kao dio Moneyval tima evaluatora, učestvovao je 2019. i 2020. godine u Petom krugu Moneyval evaluacije Republike Slovačke sa zadatkom da ocijeni rezultate upotrebe finansijsko-obavještajnih podataka te primjenu ciljanih finansijskih sankcija u vezi sa finansiranjem terorizma i finansiranjem širenja oružja za masovno uništenje. Postupak evaluacije je okončan usvajanjem Izvještaja o evaluaciji u septembru 2020. godine. Iskustva stečena u navedenom postupku koriste se za pripremu Petog kruga Moneyval evaluacije Bosne i Hercegovine, koji je planiran za 2023. godinu.

6.9. Restriktivne mjere

U vezi sa Konferencijom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma i proliferacije nuklearnog naoružanja „Efikasna implementacija 6. i 7. FATF preporuke u Bosni i Hercegovini“, koja je održana u decembru 2019. godine, u kojoj je FOO aktivno učestvovao, u januaru sa OSCE-om i Ministarstvom sigurnosti BiH usaglašeni su zaključci za unapređenje postupanja u navedenoj oblasti, koje je OSCE-a distribuirao nadležnim organima i bankama u BiH koje imaju značajnu ulogu u provođenju relevantnih propisa u ovoj oblasti.

6.10. Povratne informacije obveznicima po prijavama sumnjivih transakcija za 2019. godinu

Tokom 2020. godina započeta je i okončana aktivnost na prikupljanju, analizi i sačinjavanju povratnih informacija obveznicima za sve dostavljene prijave sumnjivih transakcija tokom 2019. godine, a što je zakonska obveza FOO u skladu sa članom 63. stav (1) Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

Na osnovu ukupne analize svih dostupnih informacija i podataka u vezi sa prijavama sumnjivih transakcija dostavljenih tokom 2019. godine može se konstatirati da je nakon početne analize FOO-a odbačeno 33,7% svih prijava sumnjivih transakcija, dok je dodatnom analizom prikupljenih informacija, podataka i dokumentacije odbačeno još 5,3% prijava sumnjivih transakcija, što ukupno iznosi 39% svih prijava sumnjivih transakcija dostavljenih tokom 2019. godine. U 2,7% prijavljenih sumnjivih transakcija FOO je potvrdio sumnju obveznika na postojanje krivičnog djela pranja novca, u 47,3% prijava sumnjivih transakcija utvrđena je sumnja na neku drugu nepravilnost najčešće u vezi sa kršenjem zakona iz oblasti poreza, zakona o deviznom poslovanju i sl, dok su u 1,1% prijava utvrđene obje prethodno navedene sumnje. Status „u radu“ još uvijek ima 9,9% prijava sumnjivih transakcija.

Navedeni statistički podaci ukazuju da je kvalitet prijava sumnjivih transakcija od obveznika još uvijek na niskom nivou te da sistem edukacije i nadzora obveznika u našoj zemlji nije efikasan i razvijen što posljedično utiče na kvalitet funkcioniranja kompletnog sistema na polju borbe protiv pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, u vezi s čim je FOO tokom 2020. godine održao nekoliko sastanaka sa obveznicima iz člana 4. Zakona (mikrokreditne organizacije, pošte), kao i kontinuirano sarađivao sa nadzornim organima.

6.11. Odgovor na rizike od PN/FTA povezane sa COVID-19

Na osnovu iskustva u radu FOO-a, odnosno na osnovu dokumenata FATF-a i drugih međunarodnih organizacija, u aprilu i maju 2020. godine Agencija je uputila akt svim bankama u BiH, nadzornim organima propisanim Zakonom, kao i agencijama za provođenje zakona u BiH s ciljem prilagođavanja postupanja rizicima u vezi sa COVID-19 i informiranja o pojavnim oblicima i očekivanim trendovima izvršenja krivičnih djela pranja novca i terorističkih aktivnosti povezanih sa COVID-19 kao i indikatorima za prepoznavanje istih. Ministarstvu sigurnosti BiH dostavljena je informacija o navedenom sa prijedlogom mjera. Informacije su ažurirane više puta tokom 2020. godine i obveznici i nadzorni organi su ih ocijenili kao korisne te su poslužile za unapređenje rada na otkrivanju i prijavljivanju sumnjivih transakcija.

6.12. Aktivnosti preduzete s ciljem strateške analize uočenih pojava koje se mogu okarakterizirati kao visokorizične sa aspekta pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti

Agencija je na osnovu do sada realiziranih aktivnosti, koje se odnose na problematiku ulaganja u nekretnine, uočila da je duži period primijetan trend osnivanja pravnih osoba koje u najvećem broju suštinski ne posluju u skladu sa definicijom privrednih društava propisanih zakonima o privrednim društvima u BiH, odnosno predstavljaju sredstvo za sticanje vlasništva nad nekretninama. U velikom broju ista se ne nalaze na adresi na koju su registrirana, nemaju istaknutu firmu, nemaju uredno računovodstvo i sl. Kada je u pitanju finansiranje poslovanja navedenih privrednih društava, u skoro svim slučajevima se radi o novčanim pozajmicama osnivača. S obzirom na to da su u postupku procjene rizika od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u BiH kao visokorizični ocijenjeni sektor nekretnina i sa njim povezan sektor notara, te da su zloupotreba pravnih osoba i pozajmica između fizičkih i pravnih osoba prepoznati kao modeli pranja novca, uz činjenicu da navedeni sektori nisu predmet odgovarajućeg nadzora, ocijenjeno je da ulaganje u oblast nekretnina na naprijed navedeni način predstavlja visoko ranjivo područje, odnosno rizično u pogledu moguće zloupotrebe u svrhe izvršenja krivičnih djela iz nadležnosti Agencije, kao i drugih krivičnih djela, odnosno prekršaja.

Na osnovu prikupljenih saznanja i aktivnosti realiziranih u saradnji sa nadležnim organima u BiH, 27.02.2020. godine, na osnovu člana 64. Zakona, dostavljen je akt zakonodavnim organima (parlamentima) i Vijeću ministara BiH te Vladi Republike Srpske i Brčko distrikta BiH, kojim se u cilju smanjenja rizika od pranja novca i finansiranja terorizma predlažu izmjene i dopune propisa te praktičnog postupanja u oblastima: registracije i poslovanja pravnih osoba, poslovanja pravnih osoba koje se bave prometom nekretnina i u sektoru notara, nadzorom nad sektorima nekretnina i notara i u vezi sa pozajmicama između fizičkih i pravnih osoba.

Pored navedenog, u skladu sa raspoloživim saznanjima o uočenim novim pojavnim oblicima sumnje na pranje novca i finansiranje terorističkih aktivnosti, na nivou Agencije kao i u saradnji sa drugim nadležnim organima i institucijama, vršeno je prikupljanje i provjera informacija, podataka i dokumentacije u vezi sa sljedećim pojavama:

- korištenje poslovanja pravnih subjekata registriranih u BiH najčešće od strane osoba iz inostranstva, kao i pravnih subjekata koji su u inostranstvu registrirani od strane državljana BiH, u već pomenutu svrhu sticanja nekretnina kao i u svrhu prometovanja značajnih novčanih sredstava preko njihovih računa bez obavljanja registrirane djelatnosti;
- transakcije podizanja novca na bankomatima uz korištenje bankovnih kartica izdatih u inostranstvu bez mogućnosti identifikacije vlasnika/korisnika kartice i izvora sredstava.

7. TIPOLOGIJE PRANJA NOVCA

Tipologije pranja novca predstavljaju metode, tehnike i trendove pranja novca koje, posmatrane u ograničenom vremenskom periodu, imaju više zajedničkih karakteristika ili obilježja. Prepoznavanje i analiziranje novih tipologija je posebno značajno ako u obzir uzmemo okolnost da je pranje novca proces koji se neprekidno razvija. Počinioci krivičnih djela pranja novca, usavršavajući i primjenjujući nove tehnike i modalitete, čine proces pranja novca još kompleksnijim a samim tim i komplikovanijim za otkrivanje, a naročito teškim za dokazivanje postojanja ovog krivičnog djela. Uočavanje novih tipologija je neophodno za izradu analize rizika za potrebe što efikasnijeg preventivnog djelovanja.

Na osnovu raspoloživih podataka, informacija, dokumentacije i dokumentiranih slučajeva pranja novca tokom 2020. godine uočene su i izdvojene tehnike, trendovi i tipologije pranja novca sa ciljem njihovog boljeg razumijevanja i uočavanja potencijalnih rizika sa kojima su suočeni različiti sektori te da bi se na taj način doprinijelo sprečavanju i otkrivanju nekih od brojnih metoda koje se koriste za prikrivanje izvora nezakonitih sredstava u BiH. Dosadašnja iskustva kao i iskustva drugih zemalja ukazuju da je u sljedećim oblastima visoko izražen rizik sa aspekta pranja novca:

- oblast kupoprodaje nekretnina;
- korištenje bankarskog sistema, odnosno zloupotreba proizvoda i usluga pružalaca bankarskih usluga;
- tržište kapitala;
- fiktivni poslovi koji uključuju i korištenje pozajmica;
- usluge elektronskog transfera novca koje uključuju Moneygram, Western union i druge platforme za brzi elektrinski prenos novca;
- zloupotreba registrirane djelatnosti pravnih osoba;
- prekogranične transakcije;
- transakcije posredstvom off shore kompanija;
- novčane mule („Money mule“);
- raspolaganje gotovinom.

Dokumentirani slučajevi sumnje na pranje novca ukazuju na izraženu zastupljenost sljedećih tipologija sa obilježjima pranja novca:

- novčana sredstva stečena počinjenjem krivičnih djela „Zloupotreba položaja ili ovlaštenja“, „Krivotvorenje ili uništenje poslovnih ili trgovačkih knjiga ili isprava" i „Krivotvorenje isprave“, kroz fiktivno prikazivanje poslovne saradnje, isplaćuju se sa računa u gotovini te se predaju osobama koje su transakcije izvršile neosnovano sa računa pravnih osoba kojima upravljaju;

- novčana sredstva stečena počinjenjem krivičnog djela „Nedozvoljeno bavljenje bankarskom djelatnošću“, kroz obavljanje konverzija stranih valuta u većem obimu, se drže na računima i koriste za dalje finansiranje nedozvoljene bankarske djelatnosti;
- novčana sredstva stečena počinjenjem krivičnih djela „Prevare“ i „Kompjuterske prevare“ van BiH, kroz njihovo poticanje da izvrše investiranje u vidu novčanih uplata u korist „shell“ kompanija prilikom čega im je lažno prezentirano da njihov ulog stabilno raste ili kroz vršenje nezakonitih transakcija sa računa osoba iz inostranstva ili lažnim prikazivanjem i prikrivanjem činjenica prilikom čega je oštećena osoba iz inostranstva dovedena i držana u zabludi te je na svoju štetu doznačila i lično predala novčana sredstva počinioocu, su nakon ino transfera u korist pravnih i fizičkih osoba u BiH korištena u privrednom poslovanju pravnih osoba, dijelom su dalje transferirana u inostranstvo ili su isplaćivana u gotovini;
- novčana sredstva stečena počinjenjem krivičnih djela „Zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja“ i „Utaja poreza i doprinosa“, kroz otvaranje računa pravne osobe u inostranstvu bez potrebnih dozvola i prikrivanje prometa po istom od nadležnih poreskih organa, vlasnici i direktori pravnih lica u potpunosti u gotovini isplaćuju sa računa u inostranstvu;
- novčana sredstva stečena počinjenjem krivičnog djela „Prijevarena u privrednom poslovanju“ i „Prevara“, u okviru poslovnog odnosa nabavke i isporuke medicinske opreme za potrebe borbe protiv pandemije korona virusa od strane prodavca iz BiH u korist kupca u inostranstvu, pokušavaju se dalje transferirati u okviru privrednog poslovanja pravne osobe prodavca dok se dio isplaćuje u gotovini;
- novčana sredstva stečena počinjenjem krivičnog djela „Utaje“, kroz prisvajanje novčanih sredstava od strane fizičke osobe koja mu ne pripadaju, isplaćuju se u gotovini, oročavaju na računima, transferišu u korist povezanih osoba i koriste za kupovinu udjela u jednom od investicionih fondova;
- novčana sredstva stečena počinjenjem krivičnog djela „Nedozvoljena trgovina“, kroz obavljanje trgovine u većem obimu bez potrebnih odobrenja, koriste se za različita bezgotovinska plaćanja i gotovinske isplate sa računa;
- novčana sredstva stečena počinjenjem krivičnih djela „Udruživanje radi činjenja krivičnih djela“ u vezi sa krivičnim djelima „Porezna utaja ili prevara“, „Zloupotreba položaja ili ovlaštenja“, „Krivotvorenje službene isprave“ i „Neovlaštena upotreba tuđe tvrtke“, kroz neprijavljivanje obavljenog prometa robama i uslugama, koriste se u privrednom poslovanju pravnih osoba, prenose se na račune povezanih pravnih osoba, koriste za gotovinske isplate sa računa te za različita bezgotovinska plaćanja.

Uočene i dokumentirane tipologije ukazuju da su gotovinska sredstva doznačena na račune, odnosno isplaćene sa računa fizičkih osoba i sa njima povezanih privrednih subjekata često visokorizična u kontekstu pranja novca. Kada je riječ o računima privrednih subjekata navedene tipologije ukazuju i na zastupljenu zloupotrebu transakcija po osnovu isplate za potrebe blagajne i materijalnih troškova i transakcija koje se realiziraju na temelju krivotvorene poslovne dokumentacije kojom se lažno prikazuje postojanje poslovnog odnosa. Također, uočen je trend

korištenja osoba iz BiH u ulozi „novčanih mula“ za prilive novca na njihove račune u BiH iz počinjenih prevara u inostranstvu.

Zastupljene su i pojave koje indirektno ukazuju na razne vrste prevara, od krađe identiteta, krivotvorenja isprava, do zloupotrebe ovlasti, prevara u privrednom poslovanju, nedozvoljene trgovine itd.

8. PLANIRANE AKTIVNOSTI FOO-A ZA NAREDNI PERIOD

U skladu sa Zakonom propisanim djelokrugom rada, FOO kontinuirano preduzima aktivnosti na prikupljanju i analizi obavještajnih informacija, podataka i dokumentacije u vezi sa sumnjom na pranje novca i finansiranje terorističkih aktivnosti te aktivnosti na istraživanju i prosljeđivanju rezultata analiza i istraga, podataka i dokumentacije tužilaštvima i drugim nadležnim organima u BiH i inostranstvu. Pored navedenog, FOO je aktivno uključeno i u sve druge aktivnosti čiji je cilj unapređenje kapaciteta i stvaranje pretpostavki za uspješnu borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma kao i ispunjavanje međunarodnih obaveza BiH na istom planu.

U skladu sa navedenim, FOO će u narednom periodu biti uključen u:

- organiziranje i iniciranje organiziranja obuka za ovlaštene osobe obveznika Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti uz aktivno učešće pripadnika FOO-a u realizaciji obuka;
- unapređenje saradnje sa nadzornim organima obveznika iz Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti s ciljem poboljšanja kvaliteta obavještenja koja se u skladu sa istim Zakonom dostavljaju FOO-u;
- aktivnosti na daljoj implementaciji nadogradnje postojećeg AMLS sistema, koje obuhvataju stvaranje pretpostavki za pristup bazama podataka značajnijih institucija i agencija BiH, Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko distrikta BiH.

9. KORISNI LINKOVI

SIPA	www.sipa.gov.ba
Ministarstvo sigurnosti BiH	www.msb.gov.ba
Vijeće ministara BiH	www.vijećeministara.gov.ba
Tužilaštvo BiH	www.tuzilastvobih.gov.ba
Sud BiH	www.sudbih.gov.ba
Parlamentarna skupština BiH	www.parlament.ba
Pravosuđe BiH	www.pravosudje.ba
Uprava za indirektno oporezivanje BiH	www.uino.gov.ba
Granična policija BiH	www.gp.gov.ba
Obavještajno-sigurnosna agencija BiH	www.osa-oba.gov.ba
Agencija za državnu službu BiH	www.ads.gov.ba
Federalno tužilaštvo Federacije BiH	www.ft-ftbih.pravosudje.ba
Republičko tužilaštvo Republike Srpske	www.rt.rs.pravosudje.ba
Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Federacije BiH	www.fib.cest.gov.ba
Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Republike Srpske	www.rs.cest.gov.ba
Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske	www.mup.vladars.net
Poreska uprava Federacije BiH	www.pufbih.ba
Poreska uprava Republike Srpske	www.poreskaupravar.org
Poreska uprava Brčko distrikta BiH	www.bdcentral.net/index.php/ba/institucije/direkcija-za-finansije/poreska-uprava
Federalna uprava policije	www.fup.gov.ba
Agencija za bankarstvo Federacije BiH	www.fba.ba
Agencija za bankarstvo Republike Srpske	www.abrs.ba
MONEYVAL	www.coe.int/moneyval
FATF	www.fatf-gafi.org
Egmont grupa	www.egmontgroup.org
Vijeće Evrope	www.coe.int/bs/web/about-us
Evropska unija	www.europa.eu
Interpol	www.interpol.int
ICITAP	www.justice.gov/criminal-icitap
Razvojni program Ujedinjenih naroda	www.baundp.org
Međunarodni monetarni fond	www.imf.org
Svjetska banka	www.worldbank.org